

*„Háló” Dél – Mezőföldi Szociális és
Gyermejkölési Szolgálat
2019. évi*

*Szakmai Beszámolója
Alsószentiván*

Készítette: Lakatosné Németh Beatrix

családsegítő

A „Háló” Dél – Mezőföldi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti többcélú, integrált közszolgáltató intézmény rendszer 2008. május 20-án alakult meg.

Az Intézmény a szolgáltatási körébe tartozó alaptevékenységét a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többször módosított 1993. évi III. törvény (Szt.), a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.), valamint a végrehajtásukra kiadott kormányrendeletek és ágazati miniszeri rendeletek, illetve az ellátott települések Önkormányzatainak Képviselő-testületeinek a személyes gondoskodás körébe tartozó az egyes szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló rendeletei, a „Háló” Dél – Mezőföldi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat szabályzatai, valamint a Szociális Munka Etikai Kódexében foglaltak szerint végzi.

Az Intézmény szolgáltatásai – szociális alapszolgáltatások:

- szociális étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat
- idősek nappali ellátása
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A „Háló” Dél – Mezőföldi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat a Dél – Mezőföldi Többcélú Társulás fenntartásában működik, ellátandó településeink: Alap, Alsószentiván, Cece, Igar, Mezőszilas, Sáregres, Sárszentágota, Vajta.

2016. január 01. napjáig a családsegítés és gyermekjóléti szolgálat külön – külön szervezeti egységben működött, majd ettől a dátumtól kezdődően a gyermekek és családok kiemelt támogatása érdekében átszerveződött az ellátórendszer és összefonódtak ezen szervezeti egységek. A családsegítés és gyermekjólét integrációja miatt megváltozott a tevékenységi kör: a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással egy szervezeti és szakmai egységben működhet. Két új intézményi forma jött létre: a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ – a szolgálatok települési szinten, míg a központok járási szinten működnek.

Alsószentiván község tekintetében a „Háló” Dél – Mezőföldi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítő munkatársaként alapellátást biztosítok, míg a Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény Család- és Gyermekjóléti Központjának esetmenedzsere a hatósági intézkedést kívánó eseteket koordinálja. Az együttműködés, a folyamatos kapcsolattartás a szakemberek között nélkülözhetetlen, ugyanakkor a kompetencia határok betartása alapelvárás mind a családsegítő, mind pedig az esetmenedzser munkakörében. Munkánkat összehangoltan, karöltve végezzük. Abban az esetben, ha indokoltnak tekinthető védelembé vételre teszok javaslatot a Központ felé, az esetmenedzser ezt a Gyámhivatal részére továbbítja. Minden olyan esetben, ahol hatósági intézkedés szükséges (védelembé vétel, nevelésbe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés), a Központ illetékes a feladatellátásban, ugyanakkor a közös munkavégzés tovább halad, a családok gondozása mind a Szolgálat, mind a Központ feladata egyaránt.

Alsószentiván településen a lakosság száma 571 fő a 2020. 01. 01. napja szerinti állapot tükrében.. Az ellátottak száma együttműködési megállapodás alapján 31 fő (7 család), nem együttműködési megállapodás alapján 14 fő. 2019. év során a szakmai tevékenységek halmozott száma 382 (ennyi alkalommal történt szolgáltatás, illetve szakmai tevékenység). A gyermekvédelmi hatósági intézkedések tekintetében elmondható, hogy a védelembe vett kiskorúak száma: 12 fő, míg a nevelésbe vettek száma: 3 fő.

A családsegítő nem pusztán dokumentumok mentén dolgozik, hanem fontos pillér a személyiségünk, amit akarva – akaratlanul is beleviszünk a mindennapokba. Feladatom többek között, hogy közvetítő vagyok az ügyfeleim és a Hivatalok között (Kormányhivatalok, Munkaügyi Központ, Magyar Államkincstár, Egészségbiztosítási Pénztár, Nyugdíjfolyósító Igazgatóságok stb.), a hozzám forduló kliens problémáját megvizsgálva – felhasználva elméleti és gyakorlati tudásomat – döntök arról, hogy milyen irányban kell tovább haladnunk, erről a megfelelő tájékoztatást megadom. Az egyént komplex módon kezelem, a lelki – mentális segítség / vezetés legalább olyan fontos, mint az egyéb segítségnyújtás. Azon fáradozom, hogy a felém forduló kliensnek mindig tudjak adni valamit: legyen az egy jó szó, bátorítás, dicséret – hiszen mindenki megdicsérhető valamiért. Természetesen a szakmai protokoll szabályait szem előtt tartva.

Családsegítőként úgy vélem, hogy a leghatékonyabb munkavégzés akkor valósul meg, ha team – csoportként tevékenykedünk, minden terület szakembere nagyon fontos, egyik a másik nélkül kevesebbet ér. A gondozó, aki napi kapcsolatban van a település idős lakóinak nagy részével, jelzéssel élhet adott helyzetben különböző felvetődő problémák kapcsán és fordítva is: a családsegítő együttműködve a gondozónővel informálhatja munkatársát bármely fontos történésről.

A team (csapatmunka) elengedhetetlen a szociális szféra egyéb területeivel is, úgy mint: gyámhivatal, kormányhivatalok, rendőrség, védőnő, orvosok, bíróság, egyéb hivatalos területek, ahol az ügyfeleknek elakadásuk / megoldandó problémáik lehetnek. Alsószentiván tekintetében kiemelkedően jónak ítélem meg a kapcsolattartást az oktatási – nevelési intézményekkel: az általános iskolával, az óvodával, a védőnővel, a Polgármesteri Hivatal dolgozóival, a körzeti megbízottal.

Munkánknak továbbra is fontos részét képezi a jelzőrendszer működése és működtetése. Az éves jelzőrendszeri tanácskozást 2019. februárjában tartottuk, melyről jegyzőkönyv és jelenléti ív készült. A tanácskozáson elhangzottak és megbeszéltek képezték az éves intézkedési terv elkészítésének alapját. A jelzőrendszer véleményem szerint hatékonyan, jól működik, az írásbeli jelzések mellett személyes módon, illetve telefonon is értekezünk, a sürgősen megoldandó problémák így mielőbbi segítséghez juthatnak.

A hatékony és komplex családsegítési és gondozási folyamatot segíti az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiadott, megújult Protokoll, melynek ismerete és alkalmazása munkánk során kötelező és számon kérhető.

A Protokoll a következő részekből áll:

- A család – és gyermekjóléti szolgáltatás keretében biztosított szociális segítő munka folyamatai.
- A család – és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő - és jelzőrendszer felépítése.
- A gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család – és gyermekjóléti szolgáltatások folyamatai.
- A család – és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő - és jelzőrendszer működésének és működtetésének szabályai.
- A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán, a gyermek bántalmazásának felismerése, és megszüntetésére irányuló, szektor semleges egységes elvek és módszertan.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működési területén élő, szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, a krízis helyzetekhez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése a családsegítő szakember feladata.

A családsegítő szolgálat feltérképezi az ellátási területén élő szociális és mentális problémákkal küzdő családok, személyek körét és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, feladatáról és lehetőségeiről.

A családsegítés a szolgáltatást igénybe vevő személy otthonában, családi környezetében tett látogatások, illetve a családsegítő szolgálatnál folytatott segítő beszélgetés és egyéb segítő tevékenységek útján valósul meg (hivatalos ügyekben való segítségnyújtás, közvetítés más szolgáltatások igénybe vételéhez, információnyújtás, továbbirányítás).

Az ellátást igénybe vevővel, hozzátartozójával, családjával vagy törvényes képviselőjével a családsegítő szolgálat rendszeres kapcsolatot tart. Minden, a Szolgálattal kapcsolatba kerülő kliensről nyilvántartást vezetünk, az első interjúval lezárható nyilvántartási lap is tartalmazza a személyes adatokat, amely nagymértékben megkönnyíti munkámat azáltal, hogy a későbbi találkozások alkalmával rendelkezésünkre állnak – például az ügyfél TAJ azonosító száma (a Magyar Államkincstárral folytatott telefonos ügyintézés esetén ezt az ügyfélnek meg kell adnia; rendszerint személyes okmányait nem tartják maguknál). Emellett sokkal kardinálisabb dolog, hogy az adminisztráció részletes, jogszabálynak megfelelő; rögzítésre kerül a találkozások időpontja, a tevékenység, ami alapján az éves statisztikai adatszolgáltatás is elkészülhet.

Amennyiben az interjú során bizonyossá válik, hogy hosszabb távú szakmai tevékenységre lesz szükség, akkor együttműködési megállapodást kötünk. A gondozás során az 1/2000. (1.7.) SzCsM rendelet 7. melléklete szerint elkészített esetsnaplót vezetünk. A megkeresést a családsegítő az ügyfélről vezetett esetsnaplóban regisztrálja. A megállapodás tartalmazza a szolgáltatást igénybe vevő személy problémáit, az elérendő célokat, az ezek érdekében

megvalósítandó feladatokat, az együttműködés módját, a folyamatba bevonandó szolgáltatók, intézmények, segítők megnevezését. A találkozások rendszerességét, a segítő folyamat várható eredményét és a lezárás időpontját is az esetnaplóban rögzítjük.

Amennyiben kiskorú gyermeket is érint a családsegítési probléma, úgy a „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlapok kitöltése is szükséges, melyeket minden alapellátásba kerülő gyermekre töltünk.

Szolgálatunk kapcsolatot tart a védőnői szolgálattal, illetve az iskola gyermekvédelmi felelősével, a helyi óvoda dolgozóival, személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekkel, helyi önkormányzattal, szakosított ellátást nyújtó intézményekkel, egészségügyi intézményekkel, jogsegély szolgálatokkal és egyéb szolgáltatásokat biztosító intézményekkel.

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a település legszegényebb lakói között halmozottan jelenik meg valamilyen szociális, egészségügyi, mentális probléma. Az alacsony iskolázottságból fakadóan őket sújtja leginkább a munkanélküliség. A rossz lakáskörülmények szinte minden ellátott családban fellelhetők.

A családlátogatások rendszeressége és időtartama probléma- és egyénfüggő, de a törvény által előírt havi háromszori találkozás biztosított, szükség esetén ennél több is megoldott.

Rendszeresen nyomon követjük az aktuális állásajánlatokat és a munkalehetőségekkel megismertetjük klienseinket. Ügyintézés kapcsán szükség esetén eszközös (telefon) segítséget nyújtunk, valamint önéletrajzot segítünk írni és továbbítani ügyfeleinknek.

Segítő tevékenységek végezhetők a szociális esetmunka, a szociális csoportmunka és a közösségnek nyújtott szociális munka révén.

A családsegítés keretében végzett tevékenységek - a szolgáltatást igénybevevő érdekében, mások személyiségi jogainak megsértése nélkül - a szükséges mértékig kiterjednek az igénybevevő környezetére is, különösen családjának tagjaira.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltató tevékenysége, mint alapszolgáltatás, önkéntes és térítésmentes.

Ügyfeleinknek lehetősége van térítésmentesen igénybe venni pszichológus, valamint jogász szakember segítségét, ami a Család- és Gyermekjóléti Központban elérhető előzetes időpont egyeztetéssel.

A családsegítő szolgálat a családsegítés keretén belül biztosítja:

- Szociális, életvezetési (pl. nevelési, egészségügyi) és mentálhigiénés tanácsadást.
- Az anyagi nehézségekkel küzdők számára biztosítja a szociális szolgáltatásokhoz, pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz való hozzájutás megszervezését.
- Szociális és egyéb információs adatokat gyűjt az ellátást igénybevevők megfelelő tájékoztatása érdekében.

- A családgondozás keretein belül biztosítja a családban jelentkező működési zavarok kialakulásának megelőzését, a kialakult probléma megszüntetését, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését.
- Programokat szervez (táboroztatás, gyermekprogramok) a működési területén élő, különösen a hátrányos helyzetben lévő családok, egyének, gyermekek számára.
- Segítséget nyújt az egyének, családok kapcsolatteremtő készségének fenntartásához, javításához.
- Tanácsadást biztosít a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer problémákkal küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére.
- Részt vesz a szociális feszültségek okainak feltárásában, a megoldásokra javaslatot készít és segítséget nyújt. Krízishelyzetben segítő beavatkozást hajt végre.
- Segítséget nyújt hivatalos ügyintézéshez, kérelmek, beadványok elkészítéséhez, nyomtatványok kitöltéséhez.
- Abban az esetben, amennyiben a probléma jellege azt indokoltá teszi és meghaladja a családsegítő kompetencia határait, közvetít a kliens és a más ellátási területek szakemberei között. Gondoskodik a megfelelő fogadókészségről.
- Részt vesz adományok gyűjtésében és közvetítésében.
- Munkalehetőségek közvetítésében való részvétel.

A családsegítő feladatai:

- A szociális esetmunkát végző személy az adott kliens esetfelelőse. Figyelemmel kíséri, hogy a szolgáltatást igénybe vevő személy a problémája kezeléséhez ismeri-e, illetve igénybe vette-e az elérhető szolgáltatásokat, valamint a szolgáltatást igénybe vevő beleegyezésével együttműködik a más szociális- és egyéb szolgáltatást nyújtó intézményekkel és szolgáltatókkal.
- A gondozási folyamat részeként érdekérvényesítést lát el az egyén vagy a család megbízása alapján.
- A család tagjaira is kiterjedő segítő szolgáltatásban, folyamatosan figyelemmel kell kísérni, hogy a családban élő kiskorú érdekei, speciális szükségletei, helyzete szükségessé teszik-e alapellátás biztosítását. Amennyiben ez szükséges, a családgondozó komplexen gondozza az egész családot, szükség esetén bevonja az esetmenedzser kollégát, aki hatósági intézkedést kezdeményezhet.
- A pályázati lehetőségek folyamatos figyelemmel kísérésével és adott esetben pályázati munkák készítésével a családsegítőnek törekednie kell olyan források megteremtésére,

amely felhasználásával az alapfeladatokhoz kapcsolódó többlétszolgáltatást tud nyújtani az igénylők és a rászorulóknak számára, különösen a preventív programok vonatkozásában.

Adománykövetítés:

2019. évben átlagosan negyed évente tudunk ruhabörzét tartani, melyhez az adomány Előszállásról érkezett egy ruhabizományi üzletből.

Élelmiszer adományt a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Fejér Megyei Kirendeltsége szervezésében tudunk biztosítani 3 célcsoport számára:

- 0 – 3 éves korig gyermekek részére 2018. február hónaptól havonta 1 élelmiszer csomag / kivétel ez alól az áprilisi hónap, amikor kapnak plusz 1 csomagot babaápolási termékekkel
- 7 – 14 éves korú gyermekek július és augusztus hónapokban részesülnek 1 élelmiszer csomagban

Feladatom a jogosultak lakcímének ellenőrzése, az értesítők átadása személyesen, továbbá az adományosztásnál technikai segítségnyújtás. A jogosultak névsorát nem mi állítjuk össze, a gyermekek tekintetében feltétel a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság – ennek megállapítására szóló jogerős határozat, a felnőtt célcsoport vonatkozásában az adatokat a Magyar Államkincstár szolgáltatja a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság részére.

Pályázatok:

Az év folyamán figyelemmel kísértem a pályázati lehetőségeket, a Fehérvár Travel Alapítványhoz nyújtottunk be pályázatokat, ahol betegségekre, illetve fogyatékosságra tekintettel lehet kérni támogatást, különös tekintettel olyan gyógyászati segédeszközökre, amely az érintett személy életminőségének javulását eredményezi. A benyújtott pályázatok mindegyike pozitív elbírálásban részesült.

Veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer:

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtetünk.

A Család- és Gyermekjóléti Központ számára heti jelentésben (táblázatba foglalva, e-mailen keresztül) megküldjük a beérkezett jelzések leírását és a megtett intézkedésekről szóló beszámolót. Minden családsegítő a szolgáltatásnyújtás szerint, a maga településének jelzőrendszeri felelőse.

Az önkormányzat, az egészségügyi szolgáltató intézmények, szociális szolgálat, munkaügyi központ, jogi segítségnyújtó szolgálat, pártfogó felügyelői szolgálat, a társadalmi szervezetek, oktatási intézmény, gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény, valamint

magánszemélyek is jelezhetik a családsegítő szolgálatnak, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A kapott jelzés alapján a családsegítő szolgálat haladéktalanul (3 napon belül), személyesen felkeresve az érintetteket, tájékoztatást nyújt a családsegítés céljáról, tartalmáról. Ezt követően megteszi a szükséges intézkedéseket és folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személy, illetve család életkörülményeit. Szükség szerint bevon más segítő szakembereket, jelzést továbbít az esetmenedzser számára.

A családsegítő köteles a jelzés beérkezését követően 15 napon belül írásban megküldeni visszajelző tájékoztatását a jelzést tevőnek a megtett intézkedésekről.

Esetkonferencia szervezésére 1 család tekintetében került sor, amely olyan esetekben alkalmazható, ha elakadás van adott ügyben, a meghívott (érintett felekkel kapcsolatban lévő) szakemberekkel együtt jutunk a megbeszélés végére egy közös konklúzióra, egyezsége, megoldásra.

Szolgálatunk 2019. évi munkájának szemléltetése táblázatokban:

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma nem és korcsoport szerint együttműködési megállapodás alapján (fő) (nem halmozott adat)								
nem / életkor	6 éves és fiatalabb	6-13 éves	14-17 éves	18-34 éves	35-49 éves	50-61 éves	62 év felett	összesen
férfi	1	4	1	1	2	0	0	9
nő	3	5	3	4	5	2	0	22
összesen	16	12	6	9	7	2	1	31

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma nem és korcsoport szerint <u>nem</u> együttműködési megállapodás alapján (fő) (nem halmozott adat)								
nem / életkor	6 éves és fiatalabb	6-13 éves	14-17 éves	18-34 éves	35-49 éves	50-61 éves	62 év felett	összesen
férfi	0	0	0	0	5	1	0	6
nő	0	0	0	2	4	2	0	8
összesen	0	0	0	2	9	3	0	14

A szolgáltatást igénybe vevők száma gazdasági aktivitás szerint (nem halmozott adat)	
gazdasági aktivitás	fő
foglalkoztatott	6
munkanélküli	7
inaktív kereső (GYES, GYED)	7
ebből nyugdíjas	0
eltartott	11
ebből kiskorú	11
összesen	31

A szolgáltatást igénybe vevők száma családi állapot szerint (nem halmozott adat)	
családi állapot	fő
házastársi (élettársi) kapcsolatban él gyermek(ek)kel	5
házastársi (élettársi) kapcsolatban él gyermek(ek)nélkül	0
egy szülő gyermek(ek)kel	1
Egyedül élő	1
egyéb	0
összesen	7

A szolgáltatást igénybe vevők száma iskolai végzettség alapján (nem halmozott adat)	
iskolai végzettség	fő
általános iskola nyolc osztálynál kevesebb	26
általános iskola nyolc osztályt végzett	4
szakmunkásképző iskola, szakiskola	1
szakközépiskola	0
gimnázium	0
érettségire épülő befejezett OKJ	0
felsőfokú iskolai végzettség	0
összesen	31

A probléma típusa	Személyek száma elsődleges probléma szerint (fő)		Problémák halmozott száma (db) (elsődlegessel együtt)	
	0-17 éves	18- éves	0-17 éves	18- éves
életviteli probléma	3	7	17	17
családi-kapcsolati probléma	5	3	13	29
Családon belüli bántalmazás	0	0	0	1
Elhanyagolás	4	2	1	0
lelki-mentális	0	0	38	10
gyermeknevelési gondok	0	4	9	31
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	1	0	0	0
magatartászavar	0	0	3	3
fogyatékoság	0	4	0	0
anyagi probléma	2	6	10	42
foglalkoztatással kapcsolatos	0	2	0	15
egészségkárosodás következménye	0	3	0	5
szenvédélybetegség	0	5	0	0
ügyintézéshez segítségkérés	0	0	13	63
információkérés	0	0	0	7
egyéb	0	0	0	0
összesen	15	36	104	223

Gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer szakmai tevékenysége 2019. évben:

Jelzést küldők	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú (18 éves és idősebb) személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	A család- és gyermekjóléti szolgálat/központ által továbbított jelzések száma
Közüoktatási intézmény	2	0	0
Önkormányzat (jegyző)	0	0	0
Egészségügyi szolgáltató	0	0	0
- ebből védőnői jelzés	0	0	0
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	0	0	0
Rendőrség	2	0	0
Ügyészség, bíróság	0	0	0
Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	0	0	0
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet, pártfogó felügyelői szolgálat	0	0	0
Állampolgár	0	0	0
Menekülteket befogadó állomás	0	0	0
Munkaügyi hatóság	0	0	0
Összesen	4	0	0
A jelzésekkel érintett személyek száma	19	0	0

2019 évben 4 jelzés érkezett, 2 az oktatási intézményből (általános iskola, középiskola), valamint 2 a rendőrségtől.

Veszélyeztetésnek számít minden olyan a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Tipikusan ilyen az elhanyagolás, az iskolai, óvodai hiányzások, ha felmerül a családban az alkoholizmus vagy éppen droghasználat, esetleg bűncselekmény gyanúja, és természetesen a gyermek bántalmazása. Jellemző, hogy a szakemberek veszélyeztetésnek minősítik a szegénységet, rossz lakhatási körülményeket is, ám nagyon fontos, hogy szegénység miatt a gyermeket a családjától elszakítani törvényileg tilos! Ehelyett a szakemberek feladata segíteni a veszélyeztető mértékű szegénység elhárítását.

Alsószentiván, 2020. április 20.

Lakatosné Németh Beatrix
családsegítő

